

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KÖZLÖNYE.

Előfizetési árak:

Helyben:		Vidékre küldve:	
Egy évre . . . 10 koi. — fill.	Egy évre . . . 16 kor. — fill.	Egy évre . . . 16 kor. — fill.	Egy évre . . . 16 kor. — fill.
Fél évre . . . 5 . . .	Fél évre . . . 8 . . .	Fél évre . . . 8 . . .	Fél évre . . . 8 . . .
Negyed évre . . . 2 . . . 50 . . .	Negyed évre . . . 4 . . .	Negyed évre . . . 4 . . .	Negyed évre . . . 4 . . .
Egy óra . . . 1 . . .	Egy óra . . . 1 . . .	Egy óra . . . 1 . . .	Egy óra . . . 1 . . .

Egyes szám ára 4 fillér.

Főszerkesztő: **BENEDEK JÁNOS.**

Felelős szerkesztő: **Ifj. MÓRICZ PÁL.**

Kiadók: **HOFFMANN és KRONOVITZ.**

Hirdetési díjak:

Hat hasábos petit sor 10 fillér. Nagyobb terjedelmű és többször megjelenő hirdetések jutányosan. — Apró hirdetés minden szöveg 4 fillér.

Kossuth Lajos születésnapja.

A szeptemberi borongós felhők közül aranyos nap-ugár ragyogott ki és csillogó meleg fényével beárasztá a szép magyar földet, hol már ilyenkor pirosanak, sárgulnak az őszi ködtől fonnyadt fák levelei.

A magyar nép szabadsága fakadt ennek a napsugárnak a nyomán. Csütörtökön lesz ugyanis az évfordulója annak a napnak, midőn a szabad magyar-ság megváltója, Kossuth Lajos megszületett.

Fényes homloku férfiúvá fejlődött az Istennek ezen kedves fia. Élete küzdés volt nemzetének a jobblétéért, a szolgaságból való szabadításáért és a diadal kelyhét élvezvén hosszú évtizedek martír szenvedései, az idegen föld száműzetése vártak e szent aggastyánra, a ki vezérünk, a ki atyánk helyett atyánk volt.

Nem mondom, hogy tévedései nem lehettek neki is, hisz liljom sem virulhat tökéletes fehérségben, de hogy ő a legnagyobb magyarok elseje volt, hogy ő nemzetének legjavát akarta, hogy ő félreösmert nemzetének — az egész világ előtt — dicsőségét képviselte, azt az ellenségek sem tagadhatják le. Mi pedig, kik vezérünknek vall-

juk a sirontul is az örökéletű szent aggastyánt, leborulunk előtte.

És sirván siratjuk halálotat a te születésed napján szent öreg. Meghaltál és azóta nincs aki megigazgassa a feje alját ann k a sok csalódást, sok keserűséget, sok szenvedést átélte szegény, árva magyar népnek, melyet a hamis próféták megrontanak, a romlás ösvényire tévelytenek.

Fényes lelki szemed most már sirathat minket. Elveide, eszményeidet megtorlás nélkül gyalázhatják itt a szolgaság alacsony csatlósai, hisz miért is ne?

Hisz sirod ma is jeltelenül áll. Hisz dicső nagyságod szobrát nemcsak az ország fővárosában, de a magyar-ság szívében, Debreczenben is huzódoznak felállítani. Pedig a születésnapodat szobrodnál ünnepelethnének méltóan dicső Kossuth Lajos. A hazug lelkű demagóg, a csuszómászó lakáj porba törne előtled, az igaz magyar nép pedig tisztulva emelhetné hozzád fohászát édes atyánk Kossuth Lajos.

Istenből származott nagy magyar lelked egy fénysugarát küld le közibünk Kossuth Lajos a borongós szeptemberi felhők közül. A te néped eltévedt a

pusztában. Az egyenetlenség szerte szakította. Az önzés, az érdekhajhászás lakájokká alacsonyította — efajta czimeres lakájok gátolják a te szobrod megörökítését is — és hidd el szent öregünk, hogy már táborodnak a sorai közé is befészkeltek az önzésüket hizlaló lelkek s hogy mennyire sülyedtünk: jelképezi a te jeltelen sirod, példázák a főváros és a mi hires Debreczenünk. Szobrodat egyik helyütt sem merik felállítani; sőt nyilvánosan merik csufolni eszményeid, elveid őszinte követőit. Kossuth Lajos, mióta meghaltál, árva ez a nép és nincs aki a szegény magyar fejéjét megigazítsa, a magyart együtt tartsa. Az önzés, az érdekhajhászás bomlott kéveként szakítja szét nemzetünket és összetett kézzel, gyáván nézi nemzetünk, hogy a vakondok miként durják dicstelen sirunkat.

Hozzód fohászokunk! Kossuth Lajos dicső szelleme dobj közénk egy aranyos sugárt és szakítsd le a fátyolt az elvakult magyar nép szeméről. Mert elpusztulunk uram, csufosan elzüllünk édes atyám, a kik a te sirod fölött, a te eszményeid között is gyomot engedünk növekedni.

Ifjabb Móricz Pál.

A mentő gondolat.

(Elbeszélés egy tűzer önkéntes eleményei után.)

— A hazudozás nagyon csunya szó-kás, de nálunk a katonaságnál pláne becstelenség számba megy. Ezt jól jegyezzétek meg magatoknak legkiváltképen ti, kiknek a hazudozás még a czibil életből szokástokká vált.

E szavakkal kezdé meg oktató előadását „a katona morális neveléséről” a tűzmester ur, miután kapitányunknak jelentést tett szakasza létszámának teljességéről — pedig két hozzá beosztott altisztünk még az ágyban aludt. Ezeknek kimaradási engedélyük volt reggeli 3 óráig és most pihenték ki az elmúlt éjszakának fáradsálmait.

Azut-n így folytatá:

— Legelőször is meg kell állapítanunk, hogy tulajdonképen mi a hazugság? Ha valamelyik közületek rossz fát tett a tűzre, valamely csinyt követ el és kézenfekvő tiszta dolog, hogy azt más nem tehetné, de az illető mégis oly buta, hogy azt tagadja, hogy kibuvót keres, közben persze elárulja magát . . . noshát ez a katonához egyáltalában nem illő és nem méltó viselkedés ez a hazudozás. Ha a katona látja, hogy minden tagadás haszontalan, úgy kötelessége nyiltan,

bátran bevallani az igazat, kilép a sorból és így jelentkezik:

— Kapitány urnak jelentem alássan, ezt vagy azt én tettem; vagy az én voltam. Az ilyen katonának becsületes és őszinte magaviselete természetesen elismerésben részesül, de azért persze a „dunkliba” másiroz.

Itt szünetet tartott. Telt vörös arca mosolyra nyult és jökedve bizony mi ránk is átragadt. Azután néhány jól ismert kipróbált „öreg gyereket” vett szemügyre és azokhoz intézte további szavait:

— Akad azonban minden ütegnél néhány szemtelen fráter, ezek még ott és akkor is találnak kibuvót a bajból, hol más halandó már teljesen elveszve érzi magát. Ezek, jó porció vakmerőséggel és snapszal felbátorítva mindig megkísérik kievickélni a hinárból. Ugye? De ezek a fejükkal játszanak, mert ha egyszer rajta kaptatnak a svindlizesen, háromszoros büntetés vár rájuk. Ezt tudjátok? De ha nem lehet rájuk bizonyítani, úgy az üteg sok kellemetlenség-től és megszapulástól szabadul meg, mert szegény, gyalázat az egész ütegre, ha nagyobb bünt követ el valamelyik a legénység közül. Nem érdemelnek mást e ficzkók, mint alapos büntetést; de ha mindazok dunkliba vettlenének, kik valamely csinyt követtek el,

nem lehetne még a szolgálatot sem rendezsen elvégeztetni, mert nem volna elég a legénység és bizony kaszárnyák helyett inkább áristomokat kellene építtetni. Mert hiába, gyöngé és gyarló emberek vagyunk mind, azért hát csináljatok, a mit akartok, de jaj annak, a kit rajta kapnak . . . Vége.

— Ez volna tehát a hazudozásról szóló fejezet, melyet most nektek alaposan megmagyaráztam és remélem ezt csak megértettétek?

— Igenis tűzmester ur! Volt az általános felelet.

Mondhatom, egyetlen bölcsészettani előadás sem volt oly érthető és világos nekem, mint derék tűzmesterünk természetes és tiszta magyarázata. — Milyen igaza volt tanítónknak. Bátorságra, sőt mi több jóadag snapszra volt gyakran a katonának szüksége hogy kivágja magát a csávából, főképp ha már egy lábbal a „Garnizons—Arrest”-ben járt a bűnös. És melyik katona ne lett volna már ily kényszerhelyzetben. anélkül, hogy valamely főben járó bünt követett volna el. Ilyenkor jó és szükséges a snapsz, arra, hogy annak élvezete után ne tudjuk megítélni — a veszélynek melyben forgunk — nagyságát, ez kölcsönzi a katonának azt a szükségeltető természetes elfogultatlanságot. Mert jaj neked, ha kihallgatásodkor, midőn

Az ország sorsáról.

Küszöbön vannak a választások. A „szabadság” — álarzat bitorló kormánypart lakói kezdik öltögetni nyelvüket és köszörülni torkukat. Ők a haza betegségeinek igazán boldogító bábái, a politikai legfőbb bábaképezdét Bécsben végezték el, a hol több mint közönséges „bizonyítványt” kaptak. Diplomát nyomott markukba a bécsi kegy, diplomát függő pecséttel melynek egyik oldala fekete, a másik sárga — egyik a döghalálnak, másik az iszonyatnak és utálatnak színe.

A kormánypart organumai: sajtója, szónoka, kémje, — szolgálja mind egytől egyig kenetteljes hangon sorolják fel a kormánynak a haza körül 33 év óta szerzett elévülhetetlen érdemeit Szerintök a fejlődés, a jólét, a boldogság és közmegelegedés, mely az ország minden részében tapasztalható: kizárólag a kormánypárt érdeme. — Vegyük őket sorba

Miben áll az ország fejlődése?

Építettek palotákat, szárazföldi, vízi közlekedési eszközöket, szerveztek hivatalokat, hatóságokat, organizáltak a tudományt, a művészetet, fejlesztették a közoktatást a közművelődést. Előbbsegítették a jogegyenlőségnek és a közszabadságnak nemzeti közkinésé tételeit.

És vajjon ha szemfényvesztő hamis fufanggal látszólag tettek is valamieskét, kérdés, hogy minő áldozatot préselték ki a nemzetől miad Ezekért?

a vádakkal szemben védelmedről kell gondoskodni egy szempillád is megmozdul, ha elvörösödöl, vagy elsápadsz, ha szavaid nem oly biztosan és határozottan folynak ajkadról, mint a vezényszó. Beszédednek frissnek meglepően, szemtelenül és vakmerően kell folynia.

A jelzőházacskában, hol bevártuk a lövéldözsnék beszüntetését, mi is bevettük a kellő mennyiségűt a szíverősítőből. A löveggyakorlatokat vezető főhadnagy megjelent a számvívó altszettel ki a lölapokat vezette.

Vajjon mi történhetett? kérdeztem magamban. Talán engem is becsaptak a gazficzkok a markirozással? — Bizonyosan helytelenül ragatták be és hamisan jelezték a lövést? Nem voltam bizonyosan elég lelkiismeretes és szigorú?

Nem sokáig töprenghettem magamban mert a főhadnagyunk előszólitott mindnyájunkat.

— Tüzmaster! mondja meg, hogy hány lövés lett jelezve a középső körre.

— 27 főhadnagy ur!

— Olvassa össze most a lövéseket a táblán, hogy hány van tényleg a középső körben.

Számlálni kezdett. Én kíváncsi figyelemmel kísértem a dolgát. Ott hol a golyó, vagy a legényeim uja nagyobb lyukat ütött azt állította, hogy három golyó is repülhetett keresztül, de négyet olvasott, így aztán kihozta összegezve az eredményt hogy 13 és 4—19-el, végre a második körbe lőtt lyukakat is hozzá számlálta azon állítással, hogy azok a határvonalon fekszenek összesen 23-at számlált.

Az áldozat égbekiáltó. Agyonadosították az országot — az elzüllesztig aljasították a hivatalos tekintélyt, megbízhatóságot és erkölcsi reputációt. Becsempészték a tudományba, művészetbe az idegen szellemet és meggyilkolták eredetiségében, nemes önértékében és tisztességérzetében a magyar nemzetet. A jogegyenlőség helyett — a farizeuskodás, a csuszásmászás, a ripökség és a beestelen talpnyalogatás cultuszát honosították meg. A szabad meggyőződéseknél, az erénynek, tiszteletét guny tárgyává tették s a hamis szójátékok mesterségét becsempészték a legalsóbb néposztályok szótárába is, hogy azok lelkét megrothassák vele javíthatatlanul. Mindezt a kormány kortes-falkái „fejlődés” czímen emlegetik és fennen dicsekednek, hogy ők nagy dolgokat mivelték.

Am örüljete magyar testvéreim ha tudtok — ennek a fejlődésnek!

Ez azonban még mind nem elég. A kormánypartiak beszélnek tovább az ország jólétéről és boldogságáról, amelynek ők az előteremtő atyamesterei. Lássuk miben áll ez a jólét és boldogság.

A kisbirtokos osztály — kis iparos, kis gazdaosztály — kis kereskedő, nap-nap után rohamosan szegényedik s mint vagyonluktott szerencsétlen ember feltartóztatlanul sülyed az elzüllesztés hínárjába

A mezőgazda még fel se szántotta földjét, még el se hintette benne a magot — már el kellett adnia azon termést a melyet akkor fog majd learatni, ha szántottvetett s a jó isten az elemi csapások ellen megoltalmazza — a határt.

Még 4 lövés helye hiányzott, ezeket azonban már sehová sem tudta előkeríteni.

— Hát hol van a hiányzó négy lövés? kérdé a főhadnagyom tölem.

Hidegvérrel és nyugalommal mutattam a sámba közepén vágott nagyobb lyukra, a melyen a tüzmaster már vagy 4-5 lövést menesztett át és jelenttem, hogy azok mind ezen a lyukon mentek keresztül.

— Ugy? — mind a négy ezen az egy lyukon?

— Igenis főhadnagy ur! Saját szememmel láttam mind keresztül repülni, mert én nagyon figyeltem.

Főhadnagyom szónélkül kapott sapkájához, megfordult és összeszorított ajakkal távozott. Megparancsolá aztán egy másik sámba felállítását. Természetes, hogy az én sarzsíjaim most mind a tábla mellé löttek, főhadnagyom legnagyobb meglepedésére és az én bosszúságomra.

Hanem vannak esetek a katona életében, mikor már sem a bátorság, sem a snapsz nem segíthet. Esetek oly kétségbeesítőek, melyekből csupán egy meteoriként hirtelen lecsapó mentő gondolat szabadíthat meg. Ily rettenetes helyzetben voltam én akkor, hogy másodizben aludtam el a szolgálattel.

Első izben szerencsésen megmenekültem mert délután a kaszárnyába jöttömkor hallottam társaimtól, hogy délelőtt az ütég két-felé szakadva végzett szolgálattel. Mindkét szakasz engem a másiknál vélt, én persze meghagyám mindkettőjüket hitükben ama nevezetes tőzsde speculáns szavaival élve:

A kis iparos — a kis kereskedő még meg sem kezdte működését, még ki sem nyitotta üzletét és már a feje fölött mint valami vészfelhő halmozódik össze az adósátságok, a kétes kilátások és szerencsétlen előjelek sötét lavinája, a mely rohamosan nő, hogy áldozatát menthetetlenül mag alá temesse.

Az ország polgárainak egy elenyésző kisebbsége tejből vajban fürdik, — a mi milliók és milliók nyomorognak — éheznek — sanyarognak.

Ez az a bizonyos jólét boldogság és közmegelegedés, melyet a mai kormánypolitika és annak mesterei létrehozta, fentartanak, fennen dicsernek és a magok érdemül emlegetnek.

Szegény rablelkű — Szabadelvéknek csufolt — kormányemberei!

Ti nagyon jól tudjátok, hogy az ország nyomorának és inségének ti vagytok okozói, ti vagytok sötét lovagjai — nagyon jól tudjátok, hogy a mi Magyarország sorsa fölött külső politikai, gazdasági, pénzügyi, hadügyi s kereskedelemügyi tekintetben egyaránt szabadon garázdálkodhatik Ausztria, addig Magyarország mindig éhező és szolgorság lesz.

Miért nem akarjátok hát hogy ez a mi országunk szabad és boldog legyen?! hiszen a magyar nemzet ur lehetne a maga sorsa fölött, ha akarna.

Dr. Király Péter.

Istenkém: vagyok én egy madár, hogy lehetek egyszerre két helyen?

Másodizben azonban erősen szorultam. Ütegem reggel hatkor kivonult a Rákosra és én . . . nyolczkor ébredtem csak fel. Kétségbe voltam esve. Nem tudtam, mit tegyek? Otthon maradjak és a jó Istenre bizzam a fejleményeket? Vagy a kaszárnyába jelentkezzem? Mégis ez utóbira szántam el magamat, remélve hogy majd talán ott jut valami jó kifogás eszembe.

— Hát maga már fölkel? Jó reggelt? Ekként fogadott a tüzmasterem.

— Jó reggelt!

— Talán beteg?

— Igen! tüzmaster ur.

— Na egészen úgy is néz ki!!? (Arcom majd ki csattant az egészségtől.)

— Hát mi baja van?

— Nem tudom. Majd az orvos ur megmondja a maródi viziten.

— Hát maródit jelent? Igen? Nem tudja hogy azt kivonulás előtt kell tennie?

— Tudom! de ez alkalommal azt nem tehettem.

— Nem hát, mert akkor még feküdt!

— Feküdtem, igen, de ájultan.

— Mit? Ájultan? . . . De hát miközött hozzá, majd meglátjuk mit mond a doctor ur. Itt a könyv. menjen oda, nagy beteg!

Gunyolódása ugyannyira átjárta lelkemet és annyira felizgatott, hogy igazán rosszul éreztem magamat. Féltem az orvoshoz menni és hogy elodázzam azt, nagy körutat tettem a kaszárnyában, folyton azt kívánva, bár csak inkább otthon maradtam volna és várva a mentő gondolatot mely sehogysem akart jelentkezni. Vándorlásomban a köny-

Papp Elek beszámolója.

— Saját tudósítónktól. —

Szava szivből fakad és ez a sziv olyan üde, olyan minden ízében magyar sziv, hogy aki megismerte, azt is megértette, honnan az a lángoló lelkesedés, az a közvetlenségében megindító, igaz szeretet, melylyel e kiváló férfit, Papp Eleket a magyar nép, a hol csak megjelen, körülveszi.

Lelke ragyog az ő, magyar humor fényétől, aki adomáit hallja, azt hiszi régi, jó ismerőse szól, kivel vágyik kezét szorítani; de a humor verőfényét oly gyakran, oly megdöbbentően sötétítik el a lázongó vér kifakadásai, a hazafiúi mély gond, a visszaélések feletti őszinte keserv, hogy egyszerre az ő kurucz típus áll előttünk, ki tisztas alakjával, őszülő fejével, ajakán lángoló szavakkal tesz bizonyosságot jelenünk szegényéről, követeléseink jogosságáról, elveink szentségéről és arról, hogy ez elveket kitarító munkával diadalra visszük, — és nem többé megszorítani, de áhitattal megcsókolni szeretnők azt a kezét, mely egy hosszú, munkás életlen át, mintha érezből volna, oly rendületlenül mutatja nemzetének az utat: erre tart!

Hol a magyarságért, a függetlenségi eszmékért tenni kell — jelen van s hol megjelen: egyéniségének varázsereje ünneppé avatja a napot, a polgárok lelkeinek, szeretetlöknek virágerdejével veszik körül; nem adják a virágot ingyen, cserében kapják e kiváló férfi lelkeinek pazar kincseit.

Ilyen virágerdőt taposott vasárnap Papp Elek.

Megtartotta beszámolóját, mint a nádudvari választókerület orsz. képviselője.

A kerület a lelkesedésnek a szeretetnek árában uszott, hiszen hozzájuk áll legközelebb Papp Elek, ki 18 év óta képviselőjük és e kerület romlatlan lelkű, igaz magyar lakossága büszke lehet a képviselőjére!

A lefolyt ünnepségről részletes tudósításunk a következő.

Szombaton este érkezett Papp Elek Nádudvarra, hol régi szokásához híven régi jó ismerősehez, a nádudvari választókerületi függetlenségi és 48-as párt elnökéhez Dobi Sándorhoz szállott, hogy másnap, vasárnap d. e. 11 órakor megtartsa beszámolóját a nádudvari választók előtt. A beszámoló az egész község lakosainak jelenlétében nagy lelkesedés közt tartotta meg, melynek elhangzása után Boldizsár Zsigmond lelkes szavakban köszönte meg képviselőjüknek lankadatlan munkálkodását, a választó polgárok nevében felkérte őt ismételtlen a jelöltség elfogadására.

Papp Elek elfogadta a jelöltséget s kijelentését a polgárok szünni nem akaró ovációval vették tudomásul.

Ezután a nádudvariak szekerekre ülve kísérték át képviselőjüket Kabára.

A határon kabai lovas bandérium, zászlókkal feldíszített szekértábor várta az érkezőket s az össztalálkozásnál Dulházi Kálmán kabai tanító üdvözölte Papp Eleket s a kísérő vendégeket. A debreczeni függ. és 48-as párt képviselőjében dr. Benedek János és Boross Lajos jelentek meg a Papp Elek tiszteletére.

Időközben a kabai állomásnál gyülekeztek össze a részt vevő vonaton, részint kesziken érkező földesi és tetétleni választók, kik viharos éjjezzel fogadták megérkező képviselőjüket.

Impozáns, hatalmas volt a menet, mely Papp Eleket a kabai piacztérre kísérté.

Az utczákon asszonyok, gyermekek kendő lobogtatással, kalap lengetéssel tüntettek mellette, a piacztéren pedig nagy emberáradat fogadta lelkes éljenzéssel. Itt volt felállítva a szónoki emelvény.

Elsőnek Dobi Sándor a függ. és 48-as párt elnöke beszélt. Megköszönve a polgár-

ság nagy érdeklődését, melyet tömeges megjelenésökkel mutattak meg s esetetve a nap jelentőségét és feladatát, felhívta a polgárságot arra, hogy támogassák továbbra is Papp Eleket azzal a szeretettel, melylyel eddig tették.

Azután megalakították a bizottságot, mely felkérte Papp Eleket beszámolójának megtartására.

Mig a bizottság a képviselőt felkérni odajárt, Dulházi Kálmán a párt jegyzője intézett a hallgatóságához gyönyörű beszédet.

Rajongó szeretet adta zjkára e szava. Kat, mikor Papp Elekről beszélt. Ki ne ismerne, ugymond, a függetlenségi elvek ezen apostolát? Mindenütt ott van, hol a függetlenségi eszmék harcáról van szó s nem kimélve idejét, erejét. hatalmas karokkal ő mindig az első a harcban s segít, eredménynyel segít diadalra vinni azt.

Valóban büszke lehet a kerületünk, hogy ilyen képviselője van!

Papp Elek jelent meg ezután az emelvényen. Viharos éljenzés fogadták, melynek csillapultáival nagy figyelem között megszakítva gyakran zugó helyesléssel tartotta meg beszámolóját.

A népképviselőnek, ugymond, egyik legfontosabb feladata az, hogy a választópolgárokkal minél gyakrabban érintkezzék, de különösen kötelessége sáfarkodásáról számot adni. Őt azonban nem a rideg kötelesség, de lelke melege hozta választói közzé. A hála érzet az, mely őt lefogva tartja, hiszen ha szettekinthet hallgatón, látja, hogy az időtől, mikor legelőször állott e helyen, a gyermekből ifju, az ifjuból férfi, a férfiból öreg ember lett, de azért csak ép oly szeretettel övezik őt körül, mint 18 évvel ezelőtt és büszkének érzi magát, hogy ilyen kerület képviselője lehet, itt az alföldön, az ország szívében.

Az alföld népe az, mely hivatva van nyomatékkal szólani bele az ország politi-

hák elé kerültem Itt eszembe jutott, hogy tegnap még mint teljhatalmu parancsoló itt hámozattam meg a burgonyákat és elmerengtem hatalmamnak e nagyságában, mely ma talán mindenkorra megvonatik tőlem. Egy nagy kosár tojásnak, fehér színe delejes erővel vonza magára tekintetemet . . . itt . . . mi ez? Egy törött tojásnak kifolyt sárgája . . . a m e t e o r. Bámulatos és csodálatos titokzatos összejártsága a tényeknek és ideáknak. E törött tojásnak sárgája . . . eszembe juttatá gyermekkoromból fülfájdalmaimat. Akkor azt forró olajnak vagy tejnek becsöpegetésével gyógyították. Talán ép e gyógykezelésnek fájdalmi juttatták eszembe szenvedéseimet és milyen jókor. Két kézzel, sóváran nyultam e sárga folyadék után, melylyel telekentem füleimet ugyannyira, hogy most már igazán alig hallottam valamit rajtok.

Ekkép fölszerelve az orvoshoz siettem. Ez végig nézett rajtam gyanakodólag és azután így szólt hozzám.

— Maga olyan vig arcot vág, mintha előre örülne már azon, hogy pár napig majd lustálkodhatik.

Megijedtem. E pillanatban mindent kockáztatnom kellett. — Oh nem törzsvos ur, mondám, hanem, ép az angyalokat hallottam énekelni az égben.

Most azután orvosom bámult reám. Nem tudta mit mondjon. Talán azon gondolkodott, vajjon elmebeli állapotomat vizsgálja e meg, vagy hogy hallatlan szemtelenségemért nyomban a dutyiba vezetessen.

Bennem ellált az érverés.

Orvosom úgy látszik nem tudott minden megállapodni, végre így szólt:

— Maga nagyon érdekes beteg, hát mi a baja? Nem tudom törzsvos ur! A fejembe kalapál, zúg valami, mintha szét akarná azt repeszteni, nem hallok.

— Ugy . . . nem hall? Ha . . . nem igaz? E gondolatjelek ideje alatt melyeket orvosom szavai közé ékeitem, igazán nem hallottam semmit. Elfogult voltam, féltem, hogy nem jól fog e kaland végződni. Kétségbeesett állapotom bizonyára meglátszott arczomon, mert az orvos, ki minden betegben szimulánst keres, elégedetten bólintott fejével. Volt már valaha fülbaja? Kérdé.

Elmondtam neki, hogy gyermekkoromban sokat szenvedtem füleimmel és hogy bajomat miként kezelték.

Nevetett. — Nem csoda mondá, ha ilyen gyógymód mellett vissza kapta e bajt. No majd megvizsgáljuk.

Itt van ni, hiszen már folyik a . . . füldeből, ideje volt hogy jelentkezett, ezt már előbb is megtehetette volna. Azután többféle orvosságot irt, megadta a használatához utasításait, megígérte, hogy még ma hozzám küldi az ápolót és 14 napi szabadságot adott azon meghagyással, hogy rögtön le kell feküdnöm.

Elkövethettem volna most bármely csinyt, nem volt az a hatalom, mely engem 12 nap előtt meggyógyított volna.

Vissza mentem az irodába, és bejelenttem tüzmasteremnek, hogy 14 nap szabadságot kaptam és nyomban ágyba kell feküdnöm.

Az egész eiképedt e szavakra.

— Hát mi a baja, kérde.

— A fülem fáj.

— A füle. Jobb lett volna, ha az or-

vos ur a füle mögött vizsgálta volna meg. Különben bánom is én, mehet, majd bejelentem a kapitány urnak.

Betegségem még másoknak is hasznára vált, mert mint ápolóm, ki pontosan jelentkezett nálam, elbeszélte: kapitányom a tüzmaster jelentése után szükségesnek tartá a legénységet figyelmeztetni, hogy óvakodjanak a moghülestől, nehogy komolyabb betegségbe essenek.

— Látjátok, mondá, az önkéntes meghütötte magát és visszakapta régi fülbaját s most kénytelen 14 napot mulasztani. Ha valaki közületek nem a legjobban érzi magát, lépjen elő és inkább most pihenjen pár napot hogy elejét vegyék a nagyobb bajnak. Előlépett volna a legénységnek legalább is fele, ha a tüzmasternek szuró pilantásaitól, annak ököre szorított kezeitől meg nem ijedtek volna. Sőt mikor az előlépőket egyenként kikérdezte még ezek közül is többen vissza mentek szegyenkező helyeikre. Négy vásott ficzkó, kik már ismertek voltak az ütegnél, hogy ha lehetett, menekülést kerestek a szolgálat alól, ez a 4 bátran kiállotta a tüzmasternek szuró tekintetét és kapitányunktól 3—3 napi szolgálat alóli felmentést kaptak.

Igy adta elő ezt nekem ápolóm, hozzatéve még végül azt, hogy az exercirozás ugy hébe korbá megjárna, de naponta órahosszant az ágyuk mellett ugrálni kemény dolog, nem is lehet szegény fiuktól rosszéven venni, ha el akarják azt svindlizni, mert én is elegget próbáltam, mondá, mig az ütegnél voltam, még most is érzem inaimba, ha csak rá is gondolok.

Alpár Sándor.

kájába, mert ez a nép az, mely vándorbot nem vett még kezébe, ez a nép az, mely görnyedez bár a közösügyes teher alatt de kiolthatatlanul el benne az erzés és a lelke meggyőződéssel sugározza a nagy igazságot hogy nekünk ezen a földön kell élnünk és meghalnunk. És ma az anyagiság világában megbecsülendő az a nép, mely megőrizve szívének nemesebb érzelmeit itt az ország szívében, a magyarság erős szikla vára, mert ha önmagunkat hűtlenül és gyáván el nem hagyjuk, be fog következni az a miert küzdünk, hogy Magyarország független, igazán szabad és a nép boldog legyen.

Beszéde folyamán rámutat a Bánffy kormány visszavetéseire, az obstrukcióra s arra, hogy bár a Széll kormányzása edesebb mint elődjé, de a 67 iki kiegyezés hátrányait megszüntetni az sem képes, mert hogy nem akarja.

Az elmúlt országgyűlés nevezetes vivmányának tünteti fel az összeférhetlenségi törvényt, mely reugeteg visszavetést folyt el, ma a képviselői mandátumokkal ütétek. És e törvény megalkotása a függetlenségi párt vivmánya.

Mivel azonban a javaslat keresztül ment országgyűlésen, a kormány azt most már magának foglalja be érdemét.

Oda jutottak — úgy mond — a mame-luk képviselők, a hova a plebanus szakácsnéja. Új szakácsnét fogadva nevezetesen a plebanus, azt kérdezi az első heten a szakácsnétől, ramutatva a kertben szaladgáló csirkekre.

— Ki csirkéi ezek Trézsi?

— A tisztelendő uré, feleli a szakácsné.

Masodik heten megint kérdezi a plebanus:

— Ki csirkéi ezek?

— A miénk, feleli a szakácsné.

Mikor aztán a harcadik heten kérdezte a plebanus, hogy kie a csirke, azt felelte a szakácsné:

— A zenylim!

Kitartásra buzdította azután hallgatót, a függetlenségi élvek mellett, Drága gyöngyszemek ez élvek s mi munkánk nem vezet könnyű eredményekhez, a mi munkánk hasonlít a buvár munkájához, ki a tenger fenekén keres igaz gyöngyöket és ha nem eszged, ha kitart megtalálja azt és fáradságának méltó jutalma van.

A választó kerület lelkes honleányaihoz intezve szavait végezte beszédét.

Ezelőt 18 évvel is — ugymond — sok szép szsonyt és leányt láttam magam körül s hogy 18 év óta semmit sem változott az a tűz, az a lelkesedés, melylyel e kerületben a függetlenségi zászlót lobogtatják, abban sok része van az anyának, ki zyerneknek, a leányok ki vőlegényének homlokára önön lelkét esókolta reá.

Zugó tetszés zaj követte a beszámolót mely után Ritók Istvan szép szavakban méltatta Papp Elek érdemeit, felhívta a polgárságot, hogy egyhangulag válasszák meg ismét képviselőjöknek Pap Eleket.

Lelkes éljenzés volt reá a felelet s Pap Elek kijelentette, hogy a jelöltséget elfogadja.

A gyűlés azután elhatározta, hogy Kossuth Ferenczet tavrítalag üdvözlük az ünnepek alkalmából.

Este a kabai nagyvendéglőben 150 terektü társas vacsora volt.

NAPI HIREK.

Pártunk jelölése a III. választókerületben.

Pártunk nagy választmányának s a III-ik kerület függetlenségi és 48-as pártjának nagy gyűlése tudvalevőleg a párt intező bizottságát hatalmazta fel arra, hogy a III-ik választó kerületben jelölt felállításáról gondoskodjék.

Nem igyekszünk titkot csinálni abból a különben is köztudomásu tényből, hogy a kormánypárt nyomása e kerületben fojtotta el legjobban a debreczeni polgárság meggyőződésének és tulajdonképeni akaratának szabad megnyilvánulását; s míg a Kossuth-utca szép nevének megfelelően híven és derekasan kitart a Kossuth zászlója mellett s ott a mi pártunk nagy többségben van, addig a Varga-utczán a mindenkori hatalom rendelkezésére álló szavazatok miatt P a t a y István egykori erősségében már több választáson keresztül meg tudták akadályozni a függetlenségi zászló oromra-tüzését.

Nagy küzdelem vár most is e kerületre, mikor a kormánypárt két oly általánosan tisztelt férfit léptetett föl, mint Sz a b ó Kálmán, az ipar- és kereskedelmi kamara elnöke s a fényes tehetségű D o b i e z k y Sándor, kinek tudományos téren szerzett érdemeit már a Magyar Tudományos Akadémia is kitüntette.

De bármily érdemdu s két alak is a kormánypárt két jelöltje, éppen az erők ezen megoszlása ad nekünk reményt arra, hogy az egymással küzdő két ellenfél közt, a h a r m a d i k, vagyis a mi pártunk jelöltje lesz a győztes.

Ezt a h a r m a d i k a t választotta ki intező bizottságunk tegnapi jelölő gyűlésén, midőn beható megvitatás után pártunk ifju tagjának

Dr. Varga Lajos-nak

a nevét írta a III. kerületben kibontott függetlenségi és 48-as lobogóra.

Dr. V a r g a Lajos ügyvéd pár éve, hogy Debreczenben működik, de minden terén a közéletnek, ahol eddig megfordulni alkalma nyílt, mint igaz magyar s tetőtől talpig jellemes ember mint a függetlenségi és 48 as eszmék rendíthetetlen híve s ezeken felül mint eszes, okos, szakképzett s rendkívül rokonszenves megjelenésű férfiú tünt ki.

Jól mondta T h a l y Kálmán, hogy pártunknak szüksége van az ifju erőkre, ilyen ifju erő Dr. V a r g a Lajos, kit a III. kerület választópolgárai bizonyára méltó szeretetben fog részesíteni, a mint hogy már eddig is kivivta maga részére az öt közelebből ismerők igaz becsületét és szeretét.

A part tegnapi intező bizottsága ülésén Kovács József elnökölt s miu-

tán Dr. V a r g a Lajost a III-ik kerület jelöltjéül kikiáltották, küldöttség hívta meg őt az ülésre. A küldöttség tagjai lettek dr. Kocsár elnökléte alatt: Némethy Sándor, Pethő István, Böszörményi Mihály, Kovács Lajos, Márton Imre és Sámly Béla.

Dr. V a r g a Lajos megjelenvén, gyönyörű beszédben köszönte meg a belé helyezett bizalmat, s kijelentette, hogy büszkesége lesz, ha a függetlenségi lobogó alatt bevonulhat a kerületben.

Programbeszédét f. hó 22-én vasárnap délelőtt 11 órakor tartja meg a Korona vendéglő nagy termében.

Éljen Dr. Varga Lajos Debreczen sz. kir. város III. vál. kerület. függetlenségi és 48-as párti képviselő jelöltje!

Presbyterf gyűlés.

A debreczeni ev. ref. egyház presbyteriuma tegnap d. u. latogatót gyűlést tartott. A tárgysorozat lefontosabb pontja volt az iskolaszék sürgős előterjesztése, iskolába feladott négyszáz tanköteles gyermek részére tantermek hrlaszthatlan előállítás tárgyában. Nem is 400, hanem tulajdonképen 556 olyan növendék van ma már, kiknek számára nincs hely, mert a tantermek túl vannak zsufolva. A tantermek nagy részében 80-100 a gyermekek száma, sőt nem egy tanteremben 100 gyermeknél is több szorong. E tarthatatlan helyzet ideiglenes szanalására a város felajánlotta, hogy átboesátja az eddigi 47 tantermen felül a Baresay házban levő 3 ipariskolai tantermet, ha ugyanis ezen épületet a földmívelésügyi miniszter, kit ezen ügyben már többször megkerestek, átboesátja a város birtokába. Hosszabb eszmecsere után, melyben részt vettek: Csurka János, dr. Kola János, Komlóssy Arthur, Szabó József, Dicsőfi József, Somogyi Pál s több izben az elnök, Kiss Albert és Simonffy Imre, abban történt megálapodás, hogy az ügy sürgős voltára való tekintettel, mielőbb hivasek össze az elemi iskolák fejlesztésére hivatott végyes bizottság s szükség esetén ezen iskolai évre bérlet utján gondoskodjanak a szükséges tantermekről. A földmívelésügyi minisztert a presbyterium is felkéri, hogy a belső gazdasági tanintézet épületét, tanügyi célokra, boesása vissza a város birtokába. (Zárjel közt megjegyezzük, hogy a miniszter ezen épületre, mely az egyház telken épült, 50,000 koronát kér). A tárgysorozat többi pontjai közül felemlítjük a következőket: az elhunyt Sz. Szabó László presbyter helyébe Medgyessy Ferencz pót-presbyter, nehái Burai János presbyter helyébe pedig Doszpoly János pót-presbyter hivatik be. Elrendeltetvén a másodszeri szavazás az egyházkerületi tanácsbíróra és egyházkerületi aljegyzőre, a debreczeni egyház a maga 10 szavazatát, mint tanácsbíróra, Papp Imre hódmezővásárhelyi lelkészre, mint aljegyzőre pedig Sass Béla főiskolai tanárra adta. Kovács János elemi iskola felügyelő díjazása, ki azonban csak egy évre, id iglensen alkalmaztatott, ugy állapított meg, hogy ahoz az ingyeniskoláztatási pénz-tár 1600, a harangpénztár pedig 800 koronával járul. A tanítónő-képző intézet részére megajánlott 2009 korona tanári fizetés a tőkepénztárból fedeztetik mindaddig, mig ezen kiadást a Baranyi-a'a, itvány meg

* Megjegyezzük, ma érkezett le Darányi leirata, melyben Kerpely igazgatót a szükséges terek átengedésére. Szerk.

nem bírja. A Svetics intézetbe járó ev. ref. vallású leányok vallás-oktatásával dr. Nagy Zsigmond főiskolai tanár bizatott meg. Az iskolaszék gondoskodni fog a r. kath. gym-náziumba járó ev. ref. vallású növendékek vallásos oktatásáról is. Juhász Jolán tanító-né lemondván, helyére ezen iskolai évben, ideiglenesen, Szatmári Julianna, a tanítónő-kepző intézet végzett növendéke alkalmaztatik. Több apró ügy elintézése után a gyűlés este háromnegyed 6 órakor véget ért,

Gazdasági bizottsági ülés.

A debreczeni ev. ref. egyház gazd. bizottsága szept. hó 18-án d. u. 3 órakor az egyház tanácstermében ülést tart. Tárgyak: Folyó ügyek.

Változás a Magyarság szerkesztőségében.

A Budapesten megjelenő Magyarság, pártönkivüli politikai napilap szerkesztésében változás következett be. Ezen a magyarság szent ügyéért oly lelkesen, kitartóan küzdő lap szerkesztőket cserélt. A lap főszerkesztői állását dr. Györfly Gyula az ösmert politikus és Benedek Elek, a kiváló író foglalták el, utóbbi mint felelős szerkesztő. Igerik, hogy a faji megerősödésért, nemzeti fejlődésért, a nemzeti államért, az önálló vámterületért küzdeni fognak s leg öböképpen előmozdítják a pusztuló székely földnek és népének megtartását amely szent küzdelemhez felekezeti és pártkülönbség nélkül hívják az ország népét. Mi a legszebb sikereket kívánjuk a hazafiás, az eszmenyekért, a magyarságért küzdő lapársnak, melynek kiválóbb munká-sai közül emeljük meg Bedő Albert, Gaál Mózes, Jakab Ödön, Jancsó Benedek írókat.

Adományok a nyomorban színylő család részére.

Tegnap Debreczen áldozatkész s nemes szívű közönségét kértük fel, enyhítsenek T. Zs. volt megyei díjok négy tagu családjának nyomorán s szerény adományaikkal mentsek meg az éhenhalástól. Felhívásunk nem volt eredménytelen, mert ma már érkeztek szerkesztőségünkbe adományok és pedig Dr. Kola Jánosné 5 korona, Erős Lajosné 2 korona, Erős Lajos 2 korona, B. I. 2 kor. N. N. 2 kor. össz. 11 korona. Az adományokat e helyen nyugtázzuk s egyben a szerencsétlen család nevében hálás köszönetünket nyilvánítjuk a nemesszívű adakozóknak, kiknek adományait a mai nap folyamán már rendeltetési helyére juttattuk. Egyidejűleg kérjük Debreczen közönségét, hogy további adományaival járuljon az éhhalállal küzdő család nyomorának enyhítéséhez.

A mellőzött függetlenségi párt.

Debreczenben nem valami biztatóan indulunk neki a jog, törvény és igazság korszakanak. Már a legelején sutba került a méltányosság és igazság. A legközelebbi központi választmányi ülésen történt egy erreigen jellemző esemény. Komlóssy Arthur főjegyző felszólalt, hogy a méltányosság és igazság szempontjából a választási alelnököket a függetlenségi pártból jelöljék ki.

Azonban a derék főjegyző hiába hivatkozott a méltányosságra és igazságra, az egyik főtisztviselő felállván, még azt is kérdés tárgyává tette, hogy van-e joga a főjegyzőnek az ülésen felszólalni?

Simonffy István, a választmány tagja, megfelelt erre:

— Hogyne! Hisz ez nem szavazás!

És aztán? . . . Nohát aztán abban maradt minden, hogy a méltányosság és igazság mellőzött a függetlenségi párti

alelnökökkel együtt. Minálunk nem valami biztatóan köszönt be a jog, törvény és igazság hajnala, tartson tehát annál inkább össze a függetlenségi párt. — Győzünk kell és magától össze omlik ez a korhadt rendszer.

Karácsonyi ipar kiállítás.

A debreczeni ipartestület mint a múlt évben, úgy a jelen évben is karácsonyi iparkiállítást rendez. A karácsonyi kiállításnak egyik célja, hogy a nagy közönség megismerje a helybeli ipari készítményeket, s a szükséges ipari czikkeket helybeli iparosoktól szerezhessék be, másik célja pedig, hogy iparosaink czikkeiket a nagy közönség elé állíthassák, azokat értékesíthessék, s ezáltal a bekövetkező karácsonyi ünnepekre némi forgalomhoz juthassunk. Felhívja ennél fogva az ipartestület már ezuttal is az összes debreczeni képesített mestereket, azok segédeit és tanonczeit, hogy a tervezett kiállításon kiállítani szándékoló tárgyaik elkészítéséhez, kellő időben hozzáfogjanak, fő-ülvt fektessenek a esinos, izléses kidoigozásra, hogy ezáltal egyrészt kiállított tárgyaikkal a kiállítás fényét emeljék, másrészt pedig szabatos, tökéletes, izléses munkáik által a vevő nagyközönség igényeit teljesen kielégítsék. A múlt évi kiállítás eredménye csak reményt ad ahoz, hogy iparosaink saját érdekekben is minden alkalmat megragadnak a tervezett kiállítás fényének emeléséhez, s minél több és szebb tárgyat fognak a nagy közönség bírálata alá bocsátani.

Felhívja továbbá az ipartestület a mestereket, hogy segédeiket és tanonczaikat is serkentsék egyes tárgyak elkészítésére s különösen arra törekedjenek, hogy lehetőleg szükségleti czikkeket olesó, de amellet izléses munkáival kerüljenek kiállításra, hogy így a kínálat mellett a kereslet is biztosítható legyen.

Korteskodó tisztviselők.

Közöltük Aczél Géza városi főmérnök levelét, melyben Márk Endre jelölt érdekében értekezletet hívott össze a Bika „czukrászdájába”. Nohát ez a „czukraszda” kezdi kinőni magát jeles tanyivá, mert biztos értesülésünk szerint ugyancsak szombat délután három órakor más bizalmas értekezletet is tartott itt a városi főmérnök. A városi adóhivatal tisztviselői közül hívott ide össze szép sereg t, megbeszélni a korteshadjárat haditerveit. A Faust pénzügyi igazgató férfias, a törvény tiszteletét magában foglaló kijelentéséhez képest kihívást képez a városi adóhivatalnokoknak és a főmérnöknek ezen kortes értekezlete, elenkezik a tiszta választásról szentesített törvényekkel is, sőt tovább megyünk: a tiltott korteskedés a városi adótisztviselőket elvonja a kötelees teendőik végzésétől is, a melynek lelkiosmeretes végzésére, hogy nagyobb szükség volna bizonyítja „egy adófizető polgárnak” hozzánk beküldött levele. Ajánljuk az illetékes körök figyelmébe. Így hangzik:

Aznak az ujtakarításnak, a mely a debreczeni kir. Pénzügyigazgatóságnál minden tekintetben fogantatva vétetett, folytatódni kellene, még pedig részletességgel, nem a szavaknak hinni, a debreczeni város háza adóügyi osztályánál is. Hiszen hatalma van a Pénzügyigazgató urnak arra, hogy Debreczen város adóügyi osztályánál kellő számú, munka értő, az ügy kezelet ösmérő

egyének legyenek alkalmazva, a kik a lakosságadó ügyeit hozzá értőleg elintézni és végezni tudják, ezekre menő ügy darab elintézésre vár, de nincs aki intézze, a szakértő csak néhány egyén, azok ha akár miként igyekezzenek is, a halmaz munkával megküzdeni képtelenek. — Különösen az illeték ügynél, a kézbesítések sokasága, az illetékek nyilvántartása és behajtása s azoknak, sok időt igénybe vevő kezelése, csupán egy magát értő egyénre van bízva. Az alkalmazottak nagy része irni is talán a hivatalban kezdett tanulni, nem hogy az adóügyi eljárást és a törvények elveit ismerné, e miatt azután magának az államkincstárnak van kára, mert a fizetési meghagyások kézbesítése lassu, az illetékek behajtása hozadalmas és nagy részben szabálytalan. A lakosság panaszainak elntézése hónapokig huzódik, de azért a végrehajtásokkal sokszor jogtalanul zaklattatnak.

A pénzügyigazgatóságnak kötelessége, hogy az államkincstár érdekét szakértő egyének képviseljék, jogában áll, hogy a lakossággal közvetlenül érintkezésben levő hivatalnokok oly egyének legyenek, a kik a törvény elveit értvén, kellő felvilágosítást adni tudjanak, éppen oly képességgel bírnak, mint a pénzügyi hivatalnokok, mert hivatusuk az állam kincstárának és a lakosság érdekeinek tudása, mert a városi adóügyi osztály hivatalnokai azok, a kiknek a megírott adóügyi törvények elveit és azoknak törvényszerű végrehajtását tudnia kell.

A tudatlan, semmi iskolai és szakképzettséggel nem bíró hivatalnokok, tudatlanságukkal a lakosságnak nagy időtöltést és költséget, az illetékes hivatalnoknak pedig felesleges munka halmazódottságot okoznak. Részletesen ki lehetne fejteni számtalan esetet, azonban a pénzügyigazgatóság hivatva van ezen bajokon segíteni és hogy a tudatlan, a kincstár és lakosság érdekeit felogni nem tudó alkalmazottakat rendszeres oktatásban részesítsék: elvárható.

Mert hogy évek óta az államkincstárnak ily roppan érdekű hivatala, avatatlan, hanyag és tudatlan hivatalnokok által végzetessék s a törvények végrehajtásának ellátása tudatlan egyének által adassék, tovább türni nem lehet.

Hogy ez miért volt eddig így, annak, ha a szükség kívánni fogja — okait okozóival együtt meglehet nevezni. — Várunk tehát a pénzügyigazgatóság részletes intézkedésének eredményére.

Egy adófizető polgár.

Állásába visszahelyezett állatorvos.

Az állatorvosok államosítása alkalmával Steiner Jakab városi állatorvos állását a tanács megszüntette s Steiner Jakabot állásától felmentette. A márcziusi városi közgyűlés is helybehagyta ezt a határozatot, melyet Steiner Jakab megfellebbezett a miniszterhez. A belügyminiszter döntése ma érkezett le a városhoz. A miniszter a közgyűlés határozatát megsemmisítette s Steiner Jakab városi állatorvost állásába vissza helyezte.

A lemondó levél.

Kormánypárti t. lapársunknak Márk Endre jelölt urnak a bokorba fűzött érdemeiről írott vézércikkelyében olvassuk, hogy a velencések áldozata, „Király Ferencz saját elhatározásából, sajátkezűleg írta meg lemondó levelét. . . . Ez meggyőzheti azokat a választókat, a kik eddig kétségbevonták, hogy még mindig dívatos a szultánok „selyemszinórja.” Lássuk a szultánt.

Uj tanár az állami főreáliskolában.

A közoktatási miniszter Tvergyák Sándor helyébe, a ki a beregszászi gymnasi-umhoz rendes tanárrá neveztetett ki, új helyettes tanárt küldött, Virányi Gyulát, a ki már el is foglalta állását.

Kenyerszállítás a debreczeni honvédek részére.

Vettük ez alábbi értesítést: A Debreczenben elhelyezett m. kir. honvéd csapatok részére az 1902. évre szükséges kenyerszállításának biztosítása tárgyában f. évi október hó 7-én d. e. 10 órakor ezen ezred kezelőtiszt irodájában (Péterfia laktanya I. emelet 15. ajtó) biztosítási tárgyalás fog tartatni. Az erre vonatkozó szállítási feltételek az érdeklődők a hivatalos órák alatt a fent jelzett irodában bármikor betekinthetnek.

Köszönetnyilvánítás.

Vettük az alábbi köszönetnyilvánítást: Boldogult dr. Békés Sándor halálának évfordulója alkalmából özv. Leopold Szidónia urnő Aradról koszoru megváltás ezimén ötven koronát juttatott kezemhez, mely összeget szegények között kiosztom s a nemesszivű adakozónak ezennel köszönetet mondok. Krausz Vilmos, főrabbi.

Nyilatkozat.

A szolymai luh Erzsébet gyógyvizek buzgón ajánlhatnak és a kórházi betegek folyton használják.

Dr. Csetneki Jelenik Zsigmond,
kórházi főorvos.
Bpest.

A szolymai ásványvíz kitünő üdítő ital a savanykás kerti borokkal vegyítve rendkívül kellemes.

Apró történetek a kortesvilágból.

— Szeptember 17. —

(Ej, ej Debreczen.)

Podmaniczky papa és Széll Pilátus varkarják most a fűjüket, Pilátus ur a rátóti teheneket is. És aggódva néznek össze a két jeles angurok.

— Hm . . .

— Ej! . . .

— Na de . . .

— Ej, ej Debreczen!

Megtörtént ugyanis Debreczenben, amit Podmaniczky papa és Széll Pilátus még ideoig nem értek meg a jog, törvény és igazság korszakában. Kormányparti ülés és képviselő jelölés történt, a nélkül, hogy „ezukor uteza” gyöngyét és Rátót büszkeségét megbizalmi sürgönyözték volna.

Nem olvastam ugyanis a lapokból, hogy a Debreczenben vasárnap lefolyt kormányparti képviselő jelölés ülésekről üdvözlő sürgönyt küldtek volna a Lloyd-egyesület elnökehez és a miniszteri kar elnökehez.

A rossz nyelvek szerint azért duzzog-nak az urak, mert Széll Kálmán segítségével ütöttek nyelbe a tiszta választásokról hozott szigorító, kortest zabolázó törvényt.

(Az ácsorgó főispán.)

Vasárnap délelőtt közérdeklődést keltett szeretett főispánunk, hogy a Bika előtt ácsorogtatította az idejét . . . Nagyon feltűnő is lehetett ez, mert így választások idején hasznosabban is tölthetik az idejüket a főispánok.

Érdekes véletlen, hogy a Bikában ugyanekkor tartották ülésüket a harmadik kerületbeli mamelukok, a kiktől a jó öreg Kola ur kurta levélben köszönt el s a ki helyére két kormányparti jelölt is lépett a pálmáért.

A viczinális politikai körökben annál inkább keltett feltűnést a Bika előtt ácsorgó méltóságos gróf ur főispán ő méltósága, mert a másik két mameluk ülésen nemcsak résztvett, de szavalt is. Lelkesítő beszéde jéghideg zuhanyként hatott a hallgatókra. Buzdította szegénykéket, hogy a k o r o n á t (mert a királyt a korona teszi) váltsák be m á r k á r a . . .

Ekként teheti forgalomképessé a „spielmárkát” is a főispáni szó.

Pazar élvezet.

(Leár király.)

Jobsorsra érdemes Király Ferencz hasonlíthatja magát Leár királyhoz. Őt is az emlőin melengtetett saját vérei tagadták meg és fucesolták-pucesolták ki képviselői mandátumának országából. Szegény Leár Király!

(Meglakola . . .)

Kola bátyánk is átváltoztathatja az ősi hajdu nevét M e g l a k o l a - r a . Számos évek alatt elszábasodott mamelukságáért u t i l a p u v a l fizettek ki a jó öreg hajdut parttestvérei.

(A boldog lovag.)

Lovag Dobieczyka legboldogabb kormányparti képviselő jelöltek, között ugyanis a lovag urnak, ki egy személyben üzletvezető is, mint üzletvezetőnek külön szalon kocsija van. Így hát ő legalább megtagaríthatja a „külföldről” szállított szavazó polgártársak fuvarberét, ha ugyanis a mandátum nagy liferáns Kardmezősi József ur az idén is szállítat „külföldről” szavazókat. Ez ellen azonban senkinek nem lehet kifogása, mert a vasúti forgalom növelésére mindenáron törekedni kell, ha mindjárt vaskerekei alá gázolja is a szűztiszta választásokat, ugye édes állomásfőnök ur?

Szabad Hajdu.

KÖZGAZDASÁG.

Lódíjazás H.-Nánáson.

— Saját tudósítónktól —

A hajdumegyei gazdasági egyesület — mint már jeleztük — H.-Nánáson a vármegyei lótenyésztési bizottsággal egyetemben s a földmívelési miniszter segélyezése mellett e hó 15-én Vasárnap lótenyésztési jutalomdíjkiosztással egybekötött lókiállítás rendezett. A kiállítás a legszebb eredmény nyel végződött. A bírálbizottság tagjai voltak Rásó Gyula alispán, a gazd. egyesület elnöke, Perczel Dénes méntelepi szazados, Szöllőssy méntelepi főhadnagy, Fogthüey János a vármegyei lótenyésztési bizottság al-elnöke, Nemes Zoltán gazd. egyes. titkár, Muharossy János méntelepi állatorvos és több gazda. A bizottság díjakkal jutalmazta a következő lótarló gazdákat:

I. csoport.

Államdíj. Csikóval elővezetett anyakanczak: Az ezen csoportban elővezetett összesen 37 drb. csikós anyakancza közül az első díj egyhangúlag Harstein Nándor hajdu-szent-györgy-pusztai nagybirtokos lovának ítélte oda a bizottság. Azonban tekintettel arra, hogy nevezett nagybirtokos s a jutalom díjak csak kis gazdák részére

adhatók ki, a díjul kitűzött 8 drb. 10 frc. arany nem adatott ki.

2. díj 6 darab 10 frc arany Csorvási Balázs (nánás).

3. díj 4 darab arany Takács László (nánás).

4. díj 2 drb. arany. Péter István (Böszörmény).

5. díj. Fekete József 2 darab arany (Böszörmény).

6. díj. Daróczy Jakab 2 drb arany (H.-nánás).

7. díj. Csuka László. 2 darab arany (H.-Nánás).

8. díj. Csohány László 1 darab arany (H.-Nánás).

9. díj. Kéry Lajos 1 darab arany (P.-Ladány).

II. Csoport. Államdíj.

Hároméves kanczacsikók.

1. díj. 6 drb. 10 frc. arany Berencsi János lova (H.-Nánás).

2. díj. Ujváry Ödön 4 darab. arany (H.-nánás).

3. díj. Hadházy László 3 darab arany (Hadház).

4. díj. Kéry Lajos 2 darab arany (P.-Ladány)

III. Csoport.

Gazdasági egyesület díjai. Két éves kanczacsikók.

1. díj. 4 darab 10 frc. arany Soltész László (H.-Szoboszló).

2. díj. 3 darab arany Gyulai Gábor (Nánás).

3. díj. 2 drb. arany Csorvási Márton (H.-Nánás).

4. díj. 1 drb. arany Gal Ferencz (H.-Böszörmény).

5. díj. 1 darab arany Tóth Ferencz (H. Dorog).

IV. Csoport.

Gazdasági egyes. díja. Két és három mén csikók. Az elővezetett mének közül díjazásra egyszem találtott érdemesnek.

V. Csoport.

Gazdasági egyesül. díja. Egy éves csikók nemre való tekintet nélkül.

1. díj. 4 drb. arany, Fegyveres András (H.-Böszörmény).

2. díj 3 drb. arany Sóvágó Imre (H.-Böszörmény)

3. díj. 2 drb. arany Takács Imre (Nánás.)

A kiállításra körülbelül 150 lovat vezettek elő.

A jutalom díjak kiosztása után társas-ebéd volt. Rásó Gyula a gazd. egy. elnöke Darányi minisztert, Csohány László Rásó elnököt, Dr. Nagy Gábor Perczel mént. szazadost Perczel szazados a nánási gazdaközönségre mondott pohárköszöntőt.

CSARNOK.**Nagy Napoleon császár katonája.**

(Erekmann-Chatriantól.)

Fordította: Ifjabb Móríc Pál. 43.

E veszedelmes helyzetben kivoltam téve a golyónak. Menekülni próbáltam tehát, de csak fájdalmasan vonszoltam a testemet, miközben a jobb karommal belekapaszkodtam a köfal sarkába. A balkarom, mint az ólom úgy elnehezedett. Szédült a fejem is, Fátyol cresszkedett a szememre. Aztán

mintegy álomban, úgy hangzott a fülemben a fegyverropogás. Jó idő telhetett el. Mert a midőn feleszméltem, már beakonyodott. És a poroszok gyors lépésben tódultak be a faluba. A kerttel szemben egy vén generális ugratta a nagy barna lovát. Hajadon fölvel volt, a haja messze elfehérelt. Ugy rikoltzott, mint a trombita. Az ágyukat parancsolta elé. És az ordináncz tisztet vágatva nyargaltak szét a parancsaival. A tábornok mellett, a holtaktól borított kis kőfalon egy sebész orvos ágaskodott, aki az öregnek a karját kötözte be. Az öreg hátmögött pedig vékonyka, fiatal orosz tisztecske fékezte a lovát, zöld kalpagján lefityegett a virágbokréta formájú toll forgó. Egy pillantással áttekintettem mindent. És még mintha ma is ott volnék, úgy a szemem előtt révedez az egész jelenet. Itt ez a nagy orru, széles, de alacsony homloku öreg a tátor kifejezésű arcával, az élénk tekintetével. Aztán körülötte a katonái, meg mellette ez a kis kop sz, pápaszemés seb-orvos. Odalent a völgyben pedig, mintegy öt-hatszáz lépésnyire ami katonáink, akik két ház között újból rendeződni kezdtek.

Már nem ropogott a fegyver. Hanem Kis Görtschen és Kaja felől hallatszott valami iszonyu ordítás, sikoltás . . . Nehéz fogatok robogása, lönyerítés, szitok ostopattogás elegyedtek össze siketítő zajba. Én pedig szinte ösztönszerűleg félremásztam a kocsiutról. És behuzódtam a kőfal tövébe. Másik perczen már két tizenhat fontos ágyúval kanyarodtak be a tüzérek a faluvégén az utcába. Mindegyik ágyuban hat hat lovat hajtottak a katonák. A tüzérek dühödtén verték a lovakat és a súlyos kerék, a nagy teher keresztül zötyögött a holtakon, a sebesülteken. Csak úgy resecgett az elcsesztett csontja. Innét támadt az az iszonyu ordítás, mit ballván, az égfelé meredt minden hajam szála.

— Alj! . . . rikoltotta az öreg német tiszt. Ama két ház közé, a kut irányába irányítsátok az ágyút!

A két ágyút mihamar kiszeggették a tüzérek, akik után vágásban hozták a munitiót is. Puskaport és kartácsot. Én a fal tövében tovább, előbbre másztam, mint a béka és egész közel jutottam az öreg tábornokhoz. A karját már felkötötte az orvos és az öreg nagy kurtán ezeket mondá a fiatal orosz tisztnek:

— Jelentse Sándor császárnak, hogy Kajában vagyok. És hogy ha segítséget kapok, a csatát megnyerem. Azért sokáig ne gondolkodjanak, hanem intézkedjenek azonnal! Iszonyu támadásra számíthatunk. Mert érezem, hogy már maga Napoleon támad reánk . . . És félórát sem adok neki, az egész gárdájával a nyakunkra jön. Amde kerüljön bármibe is, én szembezálok vele. Hanem az egckre kérem, ne vesztegessék az időt, mert csak így győzhetünk.

A fiatal tiszt elvágatott Kis-Görtschen felé, e pillanatban valaki megszólalt mellettem.

— Ez a vénség az öreg Blücher! . . . Ah! A betyár! csak itt volna a fegyverem.

A fejemet fordítván, egy öreg, szikár, ráncos arcú altisztre esett a tekintetem. Ott guggolt a csür ajtójának támaszkodva, a két kezével támogatta a testét, mivel a csipőjét roncsolta szét a golyó. Sárgán alá futott szemével dühöngve sunyított a porosz a táborunkra. A már megfakult kampós orra pedig, mint valami csőr akként mereszkedett elő a bozontos bajsza közül. Iszonyu, de büszke kinézésű öreg volt ez is.

— Oh, csak a fegyverem nálam volna! sóhajtott még, majd megmutatná én, hogy megnyerem-e a csatát!

Mi voltunk az egyedüli élőlények e holtaktól elborított zugocskában,

Lesujtott a fájdalom. Ugy lehet holnap ilyenkorra már a többivel együtt a sirban nyugszom. Katiczám sem látom meg többé! Megeredtek a könnyeim és mély fájdalommal feljajdultam!

— Most már vége mindennek!

A sergeantnak még csak most tűntem a szemébe. Valószínű, hogy megsajnálta a fiatalágomat, mert megszólított:

— No mi bajod rokruta?

Sergeant ur, meglőtték a vállamat. — Az még mindig türhetőbb, mintha a csipődet roncsolták volna szét. A felől még legény lehetsz. Majd újból, jobban szemügyre vevén, kissé nyájasabb hangon hozzátette még: No ne búsulj, meglátod még szülőföldedet.

Ugy vélem, hogy fiatalágomat szánta meg, azért vigasztalt. Hiába, Lemondtam minden reménységről.

A sergeant sem szólt többé. Nagy erőlködve időnként felemelte a fejét, hogy lássa a mi hadoszlopaink előnyomulását. De aztán szitkozódva hajtotta a mellére, vállait még inkább odanyomta a csür kapujához.

— No már én leszámoltam az életemmel, szólt. De legalább azt a nyakig láb akasztó-favirágot is kifizettem hasonló pénzzel.

Ugyanis a gerádja mellett hanyat bukva teküdt egy hatalmas porosz gránátos. És a gyilkos szurony még mindig bentállott a hasában.

Most hat óra lehetett. Az ellenség megszállotta a községet. A házakban, a kertekben a gyümölcsösökben, a főutcán, a mellék-sikátorokban, szóval mindenütt csak úgy hemzsegett a porosz. Megborzongtam, a fejem lehanyaltott a térdemre. Majd időmúlva újból megdördültek az ágyúk. De most már nemcsak az a két ágyú, hanem a többi, a faluba beparancsolt és feljebb kiszögezett ágyú is megkezdte a szünet nélküli tüzelést. Éles tűzsugarak lökődtek ki a főutcába, ahol csak úgy torlódott a sok burkus, a sok muszka. Azonkívül az ablakokból is, a padlásokról is egyre lövöldöztek. Hanem ez mind semmiesem volt a francziák fegyvertüzéhez képest, a kik az átellenes magaslatot szállottak meg. Lent a völgyben, futólépésben és a zárt hadioszlopokat betartva, marsolt előre a fiatal francia gárda.

A szuronyos seregek közepén kardjukat villogtatva lovagoltak az ezredesek, az őrnagyok, a tábornokok. De mintha mindez csupán ködben gomolygott volna. Hanem e ködöt perczenként megvilágította ama nyolcvan ágyú iszonyu tüze, amelyekből a császár egyedlen üteget állított össze, ily hatalmas ágyuerővel támogatván az előnyomulást, a melynek viharos, szörnyű ágyútüzétől reszketett a föld is. Még messzebb is éreztem, hogy mint rezeg az a vén kunyhó, a melyhez hozzátámaszkodtam. Az utcán pedig a burkusokat, a muszkákat úgy sodorták az ágyugolyók, mint mikor a kaszások füvet kaszálnak. Most már rajtok volt a sor, hogy egyre zárkózzanak.

Azonban a hátam mögött is erősen ágyuztak. Itt meg az ellenséges tüzérség működött, mire gondolván, így fohászokdaltam az én Istenemhez:

— Istenem! Istenem! Csak most győzzenek a francziák! Akkor a mi szegény sebesültjeink megmenekültek. Mert ha a poroszok, a kozákok részére szakad a győzelem, akkor elpusztulunk mindnyájan. Az is csak a maga népét istápolja elébb.

A sergeanttra nem ügyeltem többé. Lelkem mélyében csak a porosz tüzérek atkozottam, akik pihenés nélkül töltötték irányították, süttögették az ágyukat. Midőn

azonban a völgy felől a fülemben csapódott egy kiáltás, örömben majd kibujtam a bőrből. A mieink kiáltották:

— Éljen a császár!

És e büszke harczi kiáltás még az iszonyu lövöldözésből is kihangzott.

Folyt. köv.

Vláhíri szilvórium

Bartholovich Antal fia eszéki főzdejéből.

Egyedüli főraktár:

Kontsek Géznál

DEBRECZEN.

1878 évi	1 lit.	üvegen	frt	1.10
1878	" 1/2	" "	"	— 65
1875	" 1	" "	"	1.20
1867	" 1	" "	"	1.35
1862	" 1	" "	"	1.55
1843	" 1	" "	"	1.75
1834	" 1	" "	"	2.20
Cabinet	1	" "	"	2.75

991 v. k. szám
1901

Árverési hirdetés.

A debreczeni kir. jbiróságnak V. 1929/2. 1901. számú végzése folytán közhírré tételik, miszerint Lebovics Henrik részére Zelenka Sámuel debr. lakostól 360 kor. tőke, ennek 1901. évi jan. hó 25 ik napjától számítandó 6 % kamatai s eddig összesen 97 kor. 6 fillér perköltség erejéig 1901 évi julius hó 18-án biróilag felülfoglalt és 1059 koronára becsült butorok, és egyéb tárgyakból álló ingóságok **1901 évi szeptember hó 20-án délelőtt 10 órakor** kezdetét veendő és Debreczenben Darabos u. 20 sz. a. megtartandó nyilvános birói árverésen, a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénz fizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Debreczen, 1901 évi aug. 24-én.

Bodogh Zs.

birói kiküldött.

Hirdetés.

Ugocsa megye Nagy-Tarnán a tekeházai vasúti megálló helytől háromnegyed órányi távolságra 1000 hold bükk erdőnek ez idei bő

makktermése

szabad kézből alantirotnál eladó. A makkoltatáshoz szükséges patakok és tisztások az erdőben bőven vannak.

Nagy Tarnán, 1901. szept. 15.

Siménfalvy Szabolcs

birt. elnök.

APRÓ HIRDETÉSEK.

10 szóig 40 fillér, azontul minden szó 2 fillér. A legkisebb hirdetés 40 fillér. Vastag betűkből szedett minden szó 4 fillér.

Ebesi ártézi víz a legjobb legegészesebb üdítő ital. Kapható minden fűszerüzletben, kávéházak és vendéglőkben. Fő-
r a k t á r : Piacz-u. 7. sz.

Szép bajusz nyerhető rövid időn a híres „Hajduságpedró” használata által. Egy doboz 40 fillér. Kapható Debreczenben **Tóth Béla** gyógyszerárában, valamint a készítő **Grósz Nagy Ferencz** gyógyszerésznél H.-Szoboszlón.

Uj boros hordók I. rendű készítmény, minden nagyságban megrendelhetők Debreczeni Lajos hentes üzletében Verbőey utca 8.

Kiváló jó privat koszt bent a házban vagy kihordásra is, igen jutányosan kapható nálam. Kossuth u. 25 sz. Miklóssy ház. Roman Edéné, Kovács Gizella.

8 lóerejű gőzeséplő garnitúra olcsón eladó Székely Imrenél Szoboszlón. 3/X. 180 h. sz.

20 korona tiszteletdíjat kap az illető, ha általam elfogadható feltételekkel állandó másolási foglalkozásba juttat bárhova. Levél „Szorgalom” jelige alatt Fertő-Fehéregyháza postrestante Sopronmegyébe címzendő.

Csemege szőlő eladás.

Válogatott, igen finom

paszatuti szőlő

téli felagatásra kilogramonként **22** krjával előjegyezhető.

Erzsébet szőlőtelep

elárusító helye: **Simonffy-u. I. sz. bérház**

1313 v. k. sz.
1901

Árverési hirdetmény.

A debreczeni kir. jbiróságnak V. 3911/7. 1901. sz. végzése folytán közhirre tétetik, miszerint Lukács Zsuzsanna részére Grünfeld Leopold debreczeni lakostól 28 kor. tőke hátralék 1900. é. okt. 17. napjától számítandó 5 százalékos kamatai és eddig összesen 3 kor. 40 fill. perköltség erejéig 1900. é. nov. 3-án bíróság felül foglalt és 1144 koronára becsült butorok, borok és egyebekből álló ingóságok **1901. évi szept. 30-án d. e. 9 órakor** kezdetét veendő és 1-ször Árpádtér 33 sz. alatt, azután Morgó u. 37 sz. a megtartandó nyilvános birói árverésen a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénz fizetés mellett szükség esetén becsáron alul is elfognak adatni.
Debreczen, 1901. szept. 3.

Sugár Gyula

bir. kiküldött.

1377 v. k. sz.
1901

Árverési hirdetmény.

A debreczeni kir. jbiróságnak V. 2209/2. 1901. sz. végzése folytán közhirre tétetik, miszerint Első D. ált. bal eset ellen bizt. társ. részére Krámer Ede debreczeni lakostól 62 kor. 93 fl. tőke, ennek 1901. é. márc. hó 5-dik napjától számítandó öt százalékos kamatai és eddig összesen 24 kor. 96 fl. perköltség erejéig 1901. évi aug. hó 7-én bíróság lefoglalt és 994 kor. becsült butorok és egyebekből álló ingóságok **1901. é. szept. 24-én d. e. 9 órakor** kezdetét veendő és Verbőczy-u. 2 sz. a megtartandó nyilvános birói árverésen a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénz fizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is elfognak adatni.
Debreczen, 1901. é. szept. 3-án.

Sugár Gynla

bir. kiküldött.

Árverési hirdetmény.

Mindazon zálogtárgyak, melyeknek határideje lejárt, **f. é. szept. 20-án d. u. 2 órakor**, iparhatósági kiküldött jelenlétében nyilvános árverésen elfognak adatni.

Debreczen, 1901. szept. 1.

Első debreczeni magán kézi zálog kölcsön intézet.

Piacz és Szt. Anna utca sarok 2 ik ajtó.

Választási**zászlókat és jelvényeket feltűnő olcsón készítünk.**

Bármilyen nagy megrendelést néhány óra alatt elintézzük.

Zászlók és jelvényekről megkeresésre árjegyzékkel készséggel szolgálunk.

Tisztelettel

Sürgőnyezim :
HOFFMANN KRONOVITZ
Debreczen.

Hoffmann és Kronovitz
könyvnyomdája
DEBRECZEN, Piacz-utca 49.